

Sygn. akt I C 3010/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2017r.

Sąd Rejonowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSR Katarzyna Niemczyk

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Monika Kaniowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 października 2017r. w S. sprawy

z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

przeciwko **D. P.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej D. P. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 526,69 zł (pięćset dwadzieścia sześć złotych 69/100) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 10.06.2016 r. do dnia zapłaty, jednak nie wyższymi od odsetek maksymalnych;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 407,00 zł (czteryście siedem złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

sygn. akt I C 3010/16

UZASADNIENIE

W dniu 10.06.2016 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., reprezentowany przez radcę prawnego, wniósł w elektronicznym postępowaniu upominawczym pozew przeciwko D. P. o zapłatę kwoty 529,69 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od 18.12.2014 do dnia zapłaty.

Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów sądowych w kwocie 30,00 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z umowy pożyczki. Wskazał, że pozwana zobowiązała się do zapłaty opłaty przygotowawczej związanej z udzieleniem pożyczki. Dodał, iż powód pismem z dnia 23.02.2016 r. wezwał pozwaną do zapłaty całości zadłużenia, a następnie wypowiedział pozwanej umowę pożyczki – co spowodowało wymagalność całego zobowiązania.

Pismem z dnia 30.08.2016 r. powód zmienił swoje żądanie poprzez żądanie odsetek od dnia wytoczenia powództwa w wysokości odsetek maksymalnych tj. dwukrotności wysokości odsetek ustawowych.

Postanowieniem z dnia 07.10.2016 r. sprawa została przekazana do rozpoznania do Sądu Rejonowego w Słupsku (k. 4 verte).

Pismem z dnia 20.12.2016r. (k. 10) powód wskazał, że domaga się zasądzenia odsetek maksymalnych od kwoty 526,69 zł od dnia wytoczenia powództwa.

Pozwana D. P. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w części lub w całości. Oświadczyła, że uznaje powództwo w części (bez określenia jakiej części to dotyczy). Wskazała, iż doszło do zawarcia umowy pomiędzy powodem a pozwaną. Jednakże wskazała, iż nie doszło do spłaty zobowiązania w całości. Podniosła zarzut nierzetelnego wywiązania się z polecenia zapłaty przez Bank (...) S.A. Dodatkowo pozwana zarzuciła, iż (...) Sp. z o.o. i firma (...) nie poinformowali jej o zaległościach w płatnościach. Pozwana podała, iż na swoim koncie bankowym ustawiła stałe zlecenie, które miało być realizowane w celu pokrycia zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki. Jednakże nie dochodziło do regularnych przelewów pomimo posiadanych na koncie środków. Pozwana dodała, iż nie kontrolowała spłaty zadłużenia ze względu na swój stan zdrowia i inne indywidualne sytuacje życiowe. Wskazała, iż dokonała trzech wpłat (polecenia zapłaty) na łączną kwotę 357,88 zł. Podała również, że zgodnie z umową odsetki miały wynosić 105, a odsetki karne 12% w skali roku.

W piśmie procesowym z dnia 06.04.2017 r. strona powodowa ustosunkowała się do zarzutu pozwanej, wskazując iż nie dochodziło do realizowania polecenia ze względu na brak środków na koncie pozwanej.

W piśmie procesowym z dnia 12.06.2017 roku (k. 97) powód wskazał, że na kwotę dochodzoną pozwem składa się:

- kapitał 479,12 zł,
- monity 10 zł,
- odsetki karne w kwocie 37,57 zł.

Sąd ustalił stan faktyczny:

W dniu 17.12.2014 roku została zawarta umowa pożyczki nr (...) pomiędzy (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (jako pożyczkodawcą) a D. P. (ako pożyczkobiorcą).

W §1 ust. 1 i 2 umowy strony postanowiły, że pożyczkodawca udziela pożyczki pożyczkobiorcy na warunkach określonych niniejszą umową. Pożyczka jest pożyczką ratalną. Całkowita kwota pożyczki to 647,07 zł.

Na mocy §2 ust. 1, 2, 6 umowy pożyczka została udzielona została na okres 10 miesięcy. Pożyczka spłacana miała być w 10 ratach w kwocie 76,94 zł, płatnych do 7 – go dnia każdego miesiąca.

Spłata rat pożyczki przez pożyczkobiorcę następować miała z wykorzystaniem polecenia zapłaty, bezpośrednio z rachunku bankowego pożyczkobiorcy na rachunek bankowy pożyczkodawcy, a pożyczkobiorca zobowiązał się do nieodwoływania przez cały okres obowiązywania niniejszej umowy przedmiotowego polecenia zapłaty oraz utrzymywania przez okres obowiązywania niniejszej umowy środków finansowych na rachunku bankowym, w wysokości niezbędnej do realizacji polecenia zapłaty Pożyczkodawca zastrzegł sobie prawo do wskazania alternatywnego sposobu dokonywania spłaty rat pożyczki przez pożyczkobiorcę.

Na mocy § 3 ust. 1, 2 i 3 umowy strony określiły nominalną stopę procentową pożyczki jako stałą wynoszącą 11% z zastrzeżeniem ust. 2.

W przypadku obniżenia wysokości odsetek maksymalnych, o których mowa w art. 359 §2 1 k.c., do poziomu niższego niż określony w ust. 1, nominalna stopa procentowa pożyczki równa będzie odsetkom maksymalnym. Wraz z ewentualnym wzrostem wysokości odsetek maksymalnych, roczna nominalna stopa oprocentowania będzie rosła odpowiednio, z zastrzeżeniem iż nie przekroczy poziom określonego w ust. 1.

W przypadku opóźniania w spłacie przez pożyczkobiorcę wymagalnych świadczeń, pożyczkodawca – niezależnie od innych uprawnień przysługujących mu na podstawie niniejszej umowy – ma prawo naliczać odsetki karne w wysokości odsetek maksymalnych, o których mowa w art. 359 § 2 1 k.c., które na dzień zawarcia umowy wynoszą 12.00%.

W § 4 umowy strony postanowiły, że pożyczkobiorca zobowiązany jest do uiszczenia bezzwrotnej opłaty przygotowawczej w wysokości 9,91 % kwoty pożyczki.

Na mocy §5 ust. 1 umowy całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę, obliczona na dzień zawarcia umowy obejmuje kwotę pożyczki, o której mowa w § ust. 2 umowy oraz wszelkie opłaty i prowizje określone w umowie i wynosi 789,40 zł.

W § 9 umowy strony określiły opłatę za monit listowy w wysokości 10 zł.

D. P. wyraziła zgodę na obciążenie swojego rachunku bankowego w formie polecenia zapłaty kwotami wynikającymi z jej zobowiązań w umownych terminach zapłaty zgodnie z ustalonymi warunkami spłaty pożyczki.

(dowód: umowa pożyczki z dnia 17.12.2014 roku k. 17, 19, zgoda na uruchomienie polecenia zapłaty k. 18)

Pismem z dnia 23.03.2015 r. powód wysłał D. P. monit o stanie zadłużenia wraz z wezwaniem do zapłaty kwoty 175,37 zł.

(dowód: pismo z dnia 23.03.2015 roku k. 20)

Pismem z dnia 9.10.2015 r. powód wypowiedział D. P. umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia i wezwał ją do zapłaty kwoty 608,37 zł.

(dowód: pismo z dnia 9.10.2015 roku k. 21)

D. P. dokonała wpłać na poczet zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki kwoty:

- w dniu 09.03.2015 r. na kwotę 78,94 zł;
- w dniu 07.07.2015 r. na kwotę 78,94 zł ;
- w dniu 08.12.2015 r. na kwotę 200,00 zł;

Łączna kwota wpłat wynosiła 357,88 zł.

(bezsporne)

Realizacja polecenia zapłaty z rachunku pozwanej, poza powyższymi spłatami, spotykała się z odmową z powodu braku środków na koncie.

(dowód: wydruk dat transakcji k. 72)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w części zasługiwało na uwzględnienie.

Jak stanowi przepis art. 353 § 1 k.c. zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić.

Jak stanowi przepis art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Bezsporne w sprawie było zawarcie pomiędzy stronami umowy pożyczki. Bezsporne w sprawie było również to, że pozwana nie spłaciła całej kwoty obciążającej jej na podstawie zawartej umowy pożyczki.

Wbrew twierdzeniom pozwanej, strony umówiły się w umowie pożyczki na oprocentowanie w wysokości 11,00%, jednak nie wyższych niż wysokość odsetek maksymalnych, a nie 10% jak podawała pozwana. Ponadto strony umówiły się na odsetki od świadczeń przeterminowanych w wysokości odsetek maksymalnych, a nie na stałą stopę 12%. W umowie wskazano jedynie, że w dacie zawarcia umowy ich wysokość wynosi 12%. Uznać zatem należy, że zarzuty pozwanej dotyczące wysokości oprocentowania, na które strony się umówiły, jako nieznajdujące pokrycia w umowie pożyczki, nie zasługują na uwzględnienie.

Jak stanowi ustawa z dnia 19.08.2011 roku o usługach płatniczych w art. 3 ust. 2 polecenie zapłaty oznacza usługę płatniczą polegającą na obciążeniu określoną kwotą rachunku płatniczego płatnika na skutek transakcji płatniczej zainicjowanej przez odbiorcę, dokonywanej na podstawie zgody, której płatnik udzielił odbiorcy, dostawcy odbiorcy lub dostawcy płatnika.

Dostawca odbiorcy przekazuje zlecenie płatnicze zainicjowane przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem dostawcy płatnika w terminie uzgodnionym między odbiorcą a jego dostawcą, umożliwiając w przypadku transakcji polecenia zapłaty rozrachunek tej transakcji w uzgodnionym terminie płatności (art. 56 ust. 1).

Powód wykazał to, że podejmował próby realizacji polecenia zapłaty, które z uwagi na brak środków na koncie pozwanej nie było realizowane.

Zarzuty pozwanej dotyczące tego, że posiadała limit kredytowy pozwalający na realizację polecenia zapłaty nie wpływają na rozstrzygnięcie w sprawie. Warunki umowy o prowadzenie rachunku bankowego pozwanej nie były w sprawie dowodzone, ani nie wpływały na treść rozstrzygnięcia, skoro jak wykazał powód podejmował próby realizacji polecenia zapłaty.

Zgodnie z umową pożyczki pozwana zobowiązała się wobec powoda do utrzymywania takiego stanu konta, które pozwalałoby na realizację polecenia zapłaty.

Ponieważ polecenia zapłaty nie były realizowane stan zadłużenia pozwanej z tytułu zawartej umowy pożyczki z upływem terminów kolejnych rat zwiększał się.

Pozwana jako posiadacz rachunku bankowego mogła ustalić na podstawie posiadanej historii konta faktycznie dokonane wpłaty, co też zrobiła podając ich wysokość w odpowiedzi na pozew.

Nie powinno być również na pozwanej niezrozumiałe to, że z upływem kolejnych rat zwiększała się kwota zadłużenia. Przyczyny nierealizowania polecenia zapłaty pozwana mogła ustalać w banku prowadzącym jej rachunek.

Z tego względu sąd na podstawie przepisu art. 720 § 1 k.c. w zw. z art. 353 § 1 k.c. powództwo w przeważającej części uwzględnił zasądzając od pozwanej kwotę 526,69 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 10.06.2016 r. do dnia zapłaty, jednakże nie wyższymi od odsetek maksymalnych, o czym orzekł w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

Sprawa była rozpoznawana w postępowaniu odrębnym uproszczonym (zarówno w elektronicznym postępowaniu upominawczym jak i po przekazaniu sprawy do Sądu Rejonowego w Słupsku), które nie przewiduje zmiany żądania pozwu.

Z tego względu sąd zasądził odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, ograniczając ich wysokość do odsetek maksymalnych, albowiem przysługujące powodowi zgodnie z umową odsetki za opóźnienie to odsetki maksymalne.

Ponieważ wysokość odsetek stanowiących czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP dochodzona pozwem mogłaby przekroczyć wysokość odsetek maksymalnych, sąd powództwo w tej części oddalił, o czym orzekł w punkcie drugim sentencji wyroku.

O kosztach postępowania sąd orzekł stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik procesu w oparciu o treść art. 98 § 1 k.p.c., o czym orzekł w punkcie trzecim sentencji wyroku.

Koszty procesu poniesione przez powoda wyniosły łącznie 407,00 zł, z czego tytułem opłaty od pozwu kwotę 30,00 zł, wynagrodzenia należnego radcy prawnemu 360,00 zł (§2 pkt. 2 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych), opłata skarbową od pełnomocnictwa 17,00 zł. Sąd obciążył pozwaną kosztami procesu albowiem pozwana miała możliwość przed złożeniem pozwu w sądzie ustalenie stanu zadłużenia. Strony wiązała umowa pożyczki, która powinna być uregulowana do dnia 17.10.2015 roku. Pozew został wniesiony do sądu prawie 8 miesięcy później. Był to zatem wystarczający okres, aby ustalić wysokość zrealizowanych poleceń zapłaty. Jednocześnie sytuacja pozwanej przed zawarciem umowy pożyczki nie stanowi wystarczającej podstawy do tego, aby nie obciążać jej kosztami procesu.